

Sygn. akt IV CZ 165/12

POSTANOWIENIE

Dnia 7 marca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Marian Kocon

w sprawie z wniosku M. Ł.
przy uczestnictwie E. B. i in. , o ustanowienie drogi koniecznej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 7 marca 2013 r.,
zażalenia uczestniczki postępowania I. R. Ś.
na postanowienie Sądu Okręgowego w S.
z dnia 11 maja 2012 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 11 maja 2012 r. Sąd Okręgowy w S. odrzucił skargę kasacyjną uczestniczki I. R. Ś. od postanowienia tego Sądu z dnia 26 stycznia 2012 r., oddalającego jej apelację wniesioną od postanowienia Sądu Rejonowego w A. z

dnia 6 października 2012 r., w przedmiocie ustanowienia drogi koniecznej. W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że w myśl art. 398⁴ § 1 k.p.c. skarga kasacyjna powinna jednoznacznie określać, czy orzeczenie, od którego została wniesiona, zaskarżone zostało w całości czy w części. Uczestniczka użyła natomiast formuły „w części, w której Sąd Okręgowy nie uwzględnił wniesionej apelacji w zakresie podniesionych zarzutów naruszenia prawa materialnego”, a to nie spełnia wymagania przewidzianego w tym przepisie. Dokonywanie zaś wykładni skargi kasacyjnej w celu ustalenia zakresu zaskarżenia jest niedopuszczalne. Wobec tego wniesiona przez uczestniczkę skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

W zażaleniu na postanowienie Sądu Okręgowego uczestniczka R. Ś. podniosła, że podane w skardze określenie zakresu zaskarżenia było skonkretyzowane, zawężone i wyraźne, w związku z czym nie wymagało dokonywania wykładni skargi. Wynikało także z treści zawartego w skardze wniosku o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o wysokim stopniu sformalizowania. Przewidziany w art. 87¹ k.p.c. przymus adwokacko-radcowski wymagany przy wnoszeniu skargi kasacyjnej z założenia zapewnić ma należyte jej sformułowanie i spełnienie wymagań konstrukcyjnych przewidzianych w art. 398⁴ § 1 k.p.c., w tym podania, czy orzeczenie sądu drugiej instancji, od którego skarga kasacyjna jest wnoszona, zaskarżone jest w całości, czy w części (art. 398⁴ § 1 pkt 1 k.p.c.). Odrębnym elementem skargi są natomiast jej podstawy (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.), o których mowa w art. 398³ § 1 k.p.c., w tym naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.). Zaskarżając postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 11 maja 2012 r. w części, w której Sąd ten nie uwzględnił podniesionych w apelacji zarzutów naruszenia prawa materialnego, uczestniczka podjęła niejako próbę połączenia obu wspomnianych elementów. Tymczasem wskazanie, czy orzeczenie sądu drugiej instancji zaskarżone zostało w całości czy

w części dotyczyć musi strony przedmiotowej i podmiotowej zaskarżonego orzeczenia, a więc rozstrzygnięcia sądu o zgłoszonym żądaniu oraz podmiotach, których żądanie to dotyczyło. Substratem zaskarżenia skargi kasacyjnej jest bowiem co do zasady sentencja skarżonego orzeczenia drugiej instancji, a nie jego uzasadnienie. Postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 11 maja 2012 r. oddalona została apelacja uczestniczki, w której wskazała ona, że zaskarża w całości postanowienie Sądu Rejonowego ustanawiające służebność drogi koniecznej. Przedmiotem postępowania przez Sądem Okręgowym w tak zakreślonych granicach apelacji była zatem kwestia istnienia podstaw ustanowienia służebności drogi koniecznej oraz przebiegu tej drogi. Chcąc zaskarżyć postanowienie Sądu Okręgowego w części, uczestniczka powinna odnieść się tak określonego przedmiotu postępowania. Wbrew twierdzeniom zawartym z zażaleniu treść wniosku kasacyjnego także nie wyjaśnia wątpliwości związanych ze wskazanym przez nią zakresem zaskarżenia. W skardze kasacyjnej uczestniczka żądała bowiem uchylecia zaskarżonego orzeczenia i jego zmianę przez uwzględnienie apelacji w części dotyczącej naruszenia prawa materialnego.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., postanowił jak w sentencji.